

מירל'ה אפרת

מאת יעקב גורדין

המחזה

מירל'ה אפרת, אלמנה אמידה מגרודנו, המנהלת את עסקיה המשגשגים ביד רמה, משדכת את בנה הבכור לנערה ענייה, אך בעלת ייחוס משפחתי. המחזתנים, המבקשים להפיק רווחים מהשידוך המוצלח, מעמידים בסכנה את נישואי הבת המתגלה כשתלטנית וכוחנית. אליה חוברים בניה של מירל'ה, התובעים יתר עצמאות. הם מבודדים אותה, משתלטים על עסקיה ולבסוף אף מאלצים אותה לוותר על נכסיה ולעזוב את הבית. לאחר עשר שנים, כשנכדה מגיע למצוות, מבקשים בנה וכלתה לפייסה ולשתפה בשמחה המשפחתית, אך מירל'ה הפגועה מסרבת. היא דוחה את תחנוני בנה, באה חשבון עם כלתה, אך האם תעמוד בפני הפצרותיו של נכדה היחיד? "מירל'ה אפרת", הוא המחזה היהודי הקלאסי הנודע ביותר. הוא הוצג לראשונה בהבימה בהשתתפותם של חנה רובינא ואהרון מסקין, ב-1939 חודש ב-1957 והועלה שנית ב-1986 בהשתתפות לילא קניג ומרים זוהר.

The Play

Mirale Efrat, a rich business-woman from Grodno arrives to Slotzk to be present at the wedding of her eldest son Yossele. The bride's parents, poor simple people, come to meet her. Mirale, disappointed with her future relatives, decides to cancel the match. Nevertheless, Yossele is determined to marry the girl. Mirale gives up and orders an immediate ceremony. After three years, we meet both families in Mirale's home. Sheindele, her daughter in law, and her parents try to take over Mirale's house and property. Sheindele's incites Yossele and Dunia against their own mother. Under the constant pressure, Mirale gives up her property on behalf of her two sons. Mirale's house and business are completely taken by Sheindele and her family. Mirale, who can't tolerate the new situation any longer, leaves her house and moves to Shalmon's, her business manager. Ten years have passed. Mirale is still in Shalmon's house. Yossele comes to invite his mother to his son's "Bar-Mitzvah". Mirale, still very hurt, refuses his invitation. Sheindele takes upon herself to bring her mother in law back home, but after a bitter confrontation with Mirale, gives up. At last, her grandson, Shloimele, persuades Mirale to return to the family's house.

מירל'ה אפרת

מאת יעקב גורדין

עיבוד ובימוי חנן שניר
תרגום מיידיש ומוסיקה אבישי פיש
תפאורה אלכסנדרה נרדי
תלבושות סבטלנה ברגר
ניהול מוסיקלי אבי בנימין
תאורה מאיר אלון

משתתפים

מירל'ה אפרת גילה אלמגור אגמון
יוסל'ה, בנה הבכור יואב דונט
דוניה, בנה הצעיר ניר זליחובסקי
מחלה, מנהלת משק ביתה סנדרה שדה
שלמון, מנהל עסקיה שמיל בן ארי
נחומצ'ה מיכאל כורש
חנה-דבורה, אשתו רותי לנדאו
שיינדלה, בתם הילה פלדמן
שלמלה בנם של שיינדלה ויוסל'ה אילי אלדר/
מנור חקק/ שחר טבוכ/ אלעד פישמן
אורחים, אנשי העיירה נצר אלוני, לירי אור,
ליאון נונין/ צבי לוי, אמיתי שני

נגנים

"טריו קרפיון":

אבישי פיש - אקורדיון, דניאל הופמן - כינור,
אודי רז - טובה

מנהל הפקה עידו שנון
עוזרת בימאי קארין סיגל

הצגה ראשונה 2 בספטמבר, 2013, אולם מסקין
משך הצגה שעתיים ורבע, כולל הפסקה

עריכת תכניה רות טון ורמי סמו
צילום בחזרות ז'ראר אלון
עיצוב והפקה יהושע TBWA

MIRALE EFRAT

By Yacov Gordin

Adapted and translated by Hanan Snir
Translation from Yiddish & Music Avishai Fisch
Set designed by Alexandra Nardi
Costumes designed by Svetlana Berger
Musical Director Avi Benyamin
Lighting designed by Meir Alon

THE CAST

Mirale Efrat Gila Almagor Agmon
Yossele, her eldest son Yoav Donat
Dunia, her younger son Nir Zelichovsky
Machle, her housekeeper Sandra Sade
Shalmon, her business manager Shmil Ben Ari
Nachumche Michael Koresh
Hana-Dvoire, his wife Ruthi Landau
Sheindele, their daughter Hila Feldman
Shloimele, her grandson Ilai Eldar/
Manor Hakak/Shahar Taboch/ Elad Fishman
People of the Town Netzer Aloni, Liri Or
Leon Nunin/Zvi Levi, Amitai Shani

Musicians

"Karpion Trio":

Avishai Fisch - Accordion, Daniel Hofman - Violin,
Udi Raz - Tuba

Production Manager Ido Shanun
Assistant Director Karin Sigal

Opening 2 September, 2013, The Meskin Theatre
Length 2 hours 15 minutes, including interval

Program Editors Ruth Tonn, Rami Semo
Photos Gerard Alon
Design YTBWA

יעקב גורדין (1 במאי 1853-11 ביוני 1909)

מחזאי יהודי-אמריקאי ממוצא אוקראיני, ממייסדי תרבות היידיש ותיאטרון היידיש בארצות הברית. גורדין נולד בשנת 1853 בעיירה הרוסית מירגורוד (כיום באוקראינה), וגדל בבית משכיל ובעל דעות ליברליות. עוד בתחילת דרכו היה מעורה בחיי התרבות ובחיים הפוליטיים. פרסם כתבות ומאמרים בעיתונות היידיית וכן בעיתונות הרוסית המהפכנית. דעותיו נחשבו קיצוניות בחברה היהודית המשכילה של סוף המאה ה-19; הוא טען כי על היהודים לשנות את עיסוקיהם, הכרוכים ברוח, לחדול מלהיות טפילים בחברה בה הם חיים ולעסוק בעבודה יצרנית ובעיקר בעבודת האדמה. במאמריו, קרא להתאגדות יהודים לצורך הקמת חברה המבוססת על שוויון, שיתוף ועבודת אדמה. עקב דעותיו נרדף על ידי המשטרה הצארית; וכך בסוף שנות ה-30 לחייו נאלץ לעזוב את רוסיה. בשנת 1892, היגר עם משפחתו לניו יורק. כשהגיע לארצות הברית, כבר היה מפורסם כעיתונאי וסופר יהודי-רוסי בעל דעות מהפכניות. בתחילה עסק בתרגום יצירות מאנגלית לרוסית וליידיש ובהמשך החל לכתוב מחזות בשפת היידיש. במחזותיו הביא את התיאטרון היידי למחזות מלודרמטיים מרשימים ונחשב עד היום, כאחד מגדולי המחזאים בתיאטרון היידי. בין מחזותיו: "סיביריה", "פוגרום ברוסיה", "חסיה היתומה", המקביל לסיפור סינדרלה היהודית, שייתכן שהיווה, לימים, השראה לכתיבת הרומן "סיפור פשוט" על ידי ש"י עגנון; "מירלה אפרת", המבוסס על מחזהו של ויליאם שייקספיר "המלך ליר"; "אן א היים", "האלוהים, האדם והשטן" ו"אלישע בן אביוה".

תרומתו של יעקב גורדין לדרמה היידיית

הדרמה היידיית זכתה לתפנית משמעותית עם הופעת "סיביריה", מחזהו הראשון של יעקב גורדין. גורדין, יליד רוסיה, הגיע לניו יורק בשנת 1892 כסופר ידוע. היכרותו עם השחקנים היהודיים יעקב אדלר וזיגמונד מוגולסקי, הובילה אותו לנסות את מזלו בכתיבת מחזות. "סיביריה", זכה להצלחה רבה והניח את היסודות לקריירה שלו בתור מחזאי. גורדין זנח את האלמנטים המגוחכים של הדרמה היידיית והכניס בה דמויות בשר ודם. אלמנטים כמו שירים וריקודים שאינם שייכים לעלילה, שהופיעו אצל מחזאים שקדמו לו כגולדפדן ואחרים, המשיכו לתפוס חלק נכבד בתבנית העלילה. לעומת זאת, סיפורים מקפיאי דם בלתי אפשריים, דגנו אצלו כליל. בנוסף, הצליח לשלב דמויות קומיות קיצוניות בעלילה ריאליסטית בלי להגחיק אותן או את המחזה. מחזותיו של גורדין השפיעו על השחקנים שהופיעו בהם. שחקנים יהודיים החלו להתייחס ברצינות לעבודתם ולהכשיר עצמם באופן מקצועי. גורדין העדיף להפיק הצגות ללהקות תיאטרון שונות מאשר לכתוב. לכן, בעוד שהישגו בתחום הדרמה היו רבים ומשמעותיים, מספר המחזות שכתב (בין שבעים לשמונים מחזות) ופרסם, קטן יחסית. בין המפורסמים שבהם: "מירלה אפרת" (Mirele Efros), "האלוהים, האדם והשטן" (Gott, Mensch und Teufel) ו"הבלתי מוכר" (Der Unbekanter).

"כל מה שראיתי ושמעתי בתיאטרון היידי, היה רחוק כל כך מאורח החיים היהודי. סלדתי מהוולגריות, הגסות וההפרזה שהוצגו על הבמה, לכן החלטתי לשבת ולכתוב בעצמי מחזה. הרצון לתאר את חיי היהודים כפי שהם באמת, הנחה אותי לכתוב כמו אותו סופר אדוק המעתיק את כתבי הקודש"

יעקב גורדין, 1891

"מירלה אפרת" לראשונה על הבמה העברית - יפו 1912 מתוך "מירלה אפרת" על הבמה העברית/ בן אליקים

"הומה הוא תל אביב מרוב אנשים. לאור פנסי 'הלוקס' הירקרקים נוהרות זוגות זוגות, קבוצות קבוצות, אל בניין המדרשה. חג היום ביפו! בתלבושת תיאטרוןית ובקישוט חגיגי עוברות בנות ציון היפות הלך וטפוף, מהן מדברות עברית יפה ומצלצלת, מהן רוסית אוזרגונית, וכולן הולכות 'להטיאטרון' העברי. עוד כחצי שעה לפני ההצגה נתמלא האולם מפה לפה. נמכרו הכרטיסים עד האחרון וקהל גדול עומד ונדחק לפני הקופה, עומד ודורש. באו מאות פועלים מהמושבות וגם הם רוצים להיכנס. אין כרטיסים? - נדחקים ונכנסים - אין דבר!

ודחוק באולם וצפופים עומדים האנשים כדגים מלוחים בחבית ואין מקום "להשליך אף סיכה לארץ". משערים כי היו אלף איש וגם אומרים, שמעולם לא ראו כותלי המדרשה קהל כל כך גדול כזה של ערב ההצגה. ובכל זאת לא היה הסדר נורא כל כך כמו שאפשר היה לקוות מקהל שכזה.

ודייקנות כמובן שאין בהצגה עברית. אומרים בשמונה וחצי ומתחילים בתשע ורבע. פקעה קצת הסבלנות של הקהל והתחילו מוחאים כף. סופסוף נשמע צלצול שלישי. התחילו מתקוממים ממושבותיהם קולות "לשבת!" מנסרים באולם. אך הלא כל אחד רוצה לראות מעומד דווקא! ומה אכפת לו ששם מאחוריו עומד גם כן "בשר ודגים" כמוהו - וקורא "לשבת" ומתפקע חס ושלום מרוב קריאה!

והמסך עוד טרם הורם. האוויר נעשה כבד ביותר, טיפות זיעה דולפות מעל כל מצח ומצח, בעצירת נשימה מחכה הקהל להתחלת המחזה ופתאום נכבה האור, המסך התחיל לאט לאט להתרומם, נתערבב הסדר באולם ברגעים הראשונים, וסוף סוף נשתק הקהל וההצגה התחילה.

מתפלא אני על "חובבי הבמה העברית" שלנו, כשמתכוננים כבר פעם ביובל להציג איזה חזיון על הבמה, הם בוחרים דווקא מחזות כאלה שאין להם שום ערך בשביל הקהל העברי הארץ - ישראלי. "מירלה אפרת" היא אולי אחת המחזות המצוינות של גורדין, אולם הלא הרבה יש עוד לפקפק אם המצוינות שבמחזות גורדין יש להן איזה ערך ספרותי-אמנותי.

אין ספק בדבר כי בשביל הקהל התיאטרוני בגלות, גורדין הוא היוצר היחידי שלהם ומחזותיו הביאו תיקון חשוב באופי התיאטרון. אולם אל עלינו לשכוח שאנחנו בארץ ישראל, מקום שהטעם האמנותי של הקהל הוא במידה ידועה יותר מפותח ואם אנו באים לראות באיזה חזיון, רוצים אנו ליהנות ממנו.

הרבה יש אולי להצטער שאין לנו עדיין מחזות עבריים מקוריים ונזקקים אנו לתרגומים, ובכל זאת אם כבר מתרגמים, הלא אפשר לתרגם דבר יותר חשוב ומעניין מ"מירלה אפרת", דבר שיתאים יותר לחיים הארץ-ישראליים, אך הלא הדברים עתיקים ורבים דברו על תיקון זה והחובבים עושים מה שהם רוצים... יש לנו פרץ, הירשביין ופינסקי, שמהם נוכל לתרגם. ונניח אפילו שאין ביצירותיהם דבר חשוב, הלא בשביל תרגומים נוכל לקחת גם מהספרות האירופית הכללית שבוודאי יביאו תועלת יותר גדולה להתפתחות הבמה מאשר מחזותיו של גורדין.

"מירלה אפרת" על
הבמה העברית

אגודת חובבי הבמה העברית

התיאטרון המודרני בידיש/פרופ. אברהם נוברשטרן

גורם מרכזי במערכת התרבותית

הרמה הירודה של תיאטרון היידיש בארצות הברית והפופולאריות העצומה שהייתה לו בקרב המוני המהגרים, היו לצנינים בעיני האינטליגנציה היהודית הרדיקלית. היא אימצה לעצמה את השקפותיו של העולם הרוסי שבתוכו צמחה, שראה בתיאטרון גורם מרכזי במערכת התרבותית כולה ולא רק כלי בידור, ושאפה להעתיק דגם זה למציאותם של המהגרים היהודיים בניו-יורק. הביטוי המרכזי לשאיפה הזאת הוא פועלו של יעקב גורדין, בין שנת 1892 לשנת מותו, 1909. גורדין סלד ממאפייניה של האופרטה בידיש בימיו, דרש מן השחקנים ביצוע נאמן של טקסט המחזה, ונלחם בנהוג השגור ביניהם להוסיף במהלך ההצגה שירים או קטעי אימפרוביזציה כאוות נפשם- "שונד". מחזותיו המרכזיים והפופולאריים ביותר הם מלודרמות, שבהן נאבקת המשפחה היהודית מאבק מר עם כוחות העולם החדש המאיימים על יציבותה ועל המשכיותה.

שיר הלל לאם המשפחה

הידוע במחזותיו, הוא "מירלה אפרת", שהועלה בהצלחה רבה גם בתיאטרון העברי. המחזה שר שיר הלל לאם המשפחה, השומרת על עקרונותיה ושלמותה המוסרית ועומדת בפרץ לנוכח כישלונותיהם של בניה. השחקניות המרכזיות בתיאטרון היידי לדורותיו ששו לאפשרות לגלם את התפקיד הזה בשלב כלשהו בקריירה שלהן. בדומה למרבית מחזותיו של יעקב גורדין, מתרחשת עלילת "מירלה אפרת" במזרח אירופה היהודית ולמהגר היהודי בארץ החדשה, הייתה הצפייה בו, התחברות לשורשיו התרבותיים. על אף השקפותיו הרדיקליות של יעקב גורדין, מאיר המחזה את העולם היהודי באור חיובי, ולעומתו מצטייר העולם המודרני כזירת פיתויים שהגיבורים החלשים אינם מסוגלים לעמוד בהם. השאיפות החומרניות מוצגות במחזה כפיתוי המרכזי וכסיבה לכישלון, וייתכן שיש לראות בכך ביטוי עקיף להשקפות הרדיקליות של המחבר.

מתוך: "זמן יהודי חדש": תרבות יהודית בעידן חילוני - מבט אנציקלופדי, כרך שלישי: ספרויות ואמנויות. הוצאת "כתר" 2007

ואפנה לי קצת למחזה עצמו ולמשחקים. נתדלדלו כוחות הבמה במקצת. היותר חשובים שבהם כמו גנסיין וטיטלמן נסעו מפה ואחרים שימלאו מקומם אין. אין לנו, אולי הרשות לדרוש מחובבים יותר ממה שהם נותנים, אך בכל זאת ניכר היה הרבה בקעים בהצגה האחרונה. כמעט כל המשחקים במערכה האחרונה, מלבד הג' הררי ופרץ קומר לא מלאו את תפקידם כראוי. החיזיון בכלל לא היה מסודר די צרכו וניכר היה שחסרה פה יד של רזיסר מומחה. ובכל זאת התפעל הקהל ומחא כף ובשעה הראשונה אחרי חצות הלילה עזב את האולם, בשביעות רצון גמורה. הסתדרו הפועלים בחצר המדרשה "הראשונים" לבד "הפתח תקוואים" לבד בשירים ובמחזות שבו אל מושבותיהם לעבודת השדה המוכנה להם על יום המחר. הרושם הכללי של הקהל המתגעגע והמתפעל הראה לדעת, עד כמה מורגש החיסרון של במה עברית אמיתית עם משחקים אמנים, בארצנו. בעונג גדול הסתכל כל אחד ואחד בבולים הדבוקים על כרטיסי הכניסה, "לבניין תיאטרון ביפו" והתפלל כל אחד בליבו: הלואי שנזכה לזה במהרה!

יפו, כ"ד שבט "הצבי", 15.02.1912

"מירלה אפרת" הייתה אחת ההצגות האחרונות של "אגודת חובבי הבמה העברית" (1905 - 1912), קבוצת חובבים שהניחה את היסוד לתיאטרון עברי בארץ ישראל. המחזה תורגם ע"י חבר הלהקה, מנחם גנסיין, לימים אחד משלושת מייסדי תיאטרון "הבימה".

המלך הלך לו, תחי המלכה

יעקב גורדין, כקודמיו, נזקק בכתיבתו לתבניות ולמוטיבים השאובים מן המחזאות העולמית. הדבר בלט בייחוד בשניים מהמחזות שכתב בשנותיו המוקדמות בארצות הברית. מחזות אלו הצהירו במפורש על זיקתם לשייקספיר. "דער יידישער קעניג ליר" ("המלך ליר היהודי") עלה ב-1892. שש שנים לאחר מכן ב-1898, כתב גורדין מחזה נוסף שהפך ברבות השנים לפופולרי ביותר בכל יצירתו: הכותרת המקורית רמזה להצלחת מחזהו הקודם ולכן היא נבנתה על כפל הניסוח שכה רווח בשעתו בתיאטרון בידיש: "דער יידישער קעניג ליר אדער מירל'ה אפרת" ("המלכה ליר היהודית או מירל'ה אפרת"). אזכור התבנית השייקספירית בכותרת ננטש במהרה, והמחזה התחיל לעמוד בפני עצמו כ"מירל'ה אפרת".

"המלך" קדם ל"מלכה"

"מירל'ה אפרת", הוא אולי המחזה הייצוגי ביותר של התיאטרון בידיש, וממנו ניתן ללמוד על אופיו, על חומריו, על טעמו ועל עולם הערכים של קהל הצופים בו. בין כל ענפי הפעילות התרבותית בידיש היה התיאטרון המדיום הקרוב ביותר לטעמם של ההמונים, ולמרות זאת (וגם דווקא בשל כך) תלו בו אנשי הרוח תקוות רבות ושאפו לממש באמצעותו את חלומותיהם ליצור תרבות גבוהה בלשון העם. יצירתו השופעת של יעקב גורדין היא ביטוי מובהק למעמדו האמביוולנטי של תיאטרון היידיש - הרצון להעלותו ממצב של שפל מצד אחד, והדחף לשקף בו את מאוויי הגלויים והכמוסים של קהל הצופים מהצד האחר. מהו אפוא, התמהיל המיוחד המתגלה ב"מירל'ה אפרת" והופך את המחזה למלודרמה מעודנת, וכיצד הגיע אליו גורדין? המחזות "דער יידישער קעניג ליר" ו"מירל'ה אפרת" פרטו על הנימה הרגשית החשופה ביותר בקרב כל דוברי היידיש - המשבר במשפחה היהודית בין הורים לילדיהם. אך מי אמור לייצג את דור ההורים? במקרהו של גורדין "המלך" קדם ל"מלכה". אך תוך כמה שנים התברר עד כמה חיוניותה התרבותית של "המלכה" עלתה לאין ערוך על זו של "המלך".

המילה האחרונה שמורה לדור ההורים

שתי תבניות יסוד של המחזאות בידיש מתהפכות ב"מירל'ה אפרת". סיום מחזה בחתונה מוצלחת של נציגי הדור הצעיר, היה צפוי למדי עבור ציבור הצופים בתיאטרון היידי. אך "מירל'ה אפרת" נפתח דווקא בהכנות המורכבות הקשורות בחתונתו של הבן הבכור במשפחה; בהמשך מתברר שהצלחת נישואיו מפקפקת למדי, ובוודאי אין בכוונתו להשביע את רצונה של האם. נוסף לכך, התבנית המגדרית של "מירל'ה אפרת" הפוכה לזו של

"דער יידישער קעניג ליר": לא האב עומד במרכז המחזה, אלא האם - אישה עשירה, אלמנה זה שנים, פעלתנית ודעתנית השולטת בלא מצרים במשפחתה. מולה ניצבים שני בניה, חלשים ורפי מעשה. אם חזקה הניצבת מול בניה החלשים - זהו מרשם ההצלחה לכיבוש לבם של הצופים במחזה בידיש. "המילה האחרונה" אינה שמורה לבני הדור הצעיר אלא לנציגי הדור המבוגר, ודווקא להם.

האם בכל גדולתה

ב"מירל'ה אפרת", כמו ב"דער יידישער קעניג ליר", מתחוללת הדרמה במשפחה בורגנית אמידה, והצירוף של כסף ושידוכים הגונים (או אומללים) מניע את גלגלי המלודרמה. באחד מרגעי ההיוודעות במחזה מגלה מירל'ה את הסוד שכל עושרה הוא פרי עמלה, שכן בעלה נפטר לאחר שנכשל בעסקיו. זה "הסוד האפל" בחיי המשפחה המתגלה לבנים כאשר הם מבקשים בגסות ובתקיפות לקבל את חלקם בירושה, כדי להיפרד מהאם ולצאת לדרך עצמאית משלהם. זה הרגע שבו האם מתגלה בכל גדולתה וחיוניותה - מתברר שהיא יודעת לנשוק שפתיים ולא להתלונן על מר גורלה; היא השכילה לבנות מחדש את עושרה של המשפחה בעשר אצבעותיה; היא גם מוכנה למסור אותו לבניה. מירל'ה נהפכת במרוצת הזמן לסבתא, אך לחה לא נס מול הזמן המכלה. היא מבטיחה בסופו של דבר את שלמות המשפחה, וערך זה מתמזג במחזה עם המשכיותה של המסורת היהודית. הנכד מגיע לסבתו כדי להזמינה לחגיגת בר המצווה שלו. ההזמנה אמורה לשמש כאחיזי הקרע המשפחתי; הרי הסבתא אינה יכולה לסרב להזמנה כזו והמשפחה מתאחדת בסימן השמירה על המסורת היהודית. מי מבין הצופים יכול היה להישאר אדיש לכך?

ההדפסה הראשונה של המחזה המוקדשת לשחקנית קני ליפצין

מתוך מאמרו של פרופ' אברהם נוברשטרן, שפורסם ב-"דווקא - ארץ יידיש ותרבותה" מס' 6, תשס"ו

קני ליפצין - מירלה אפרת הראשונה

מהכוכבות הדרמטיות הגדולות הראשונות של התיאטרון היידי בניו-יורק. נודעה כפרשנית הטובה ביותר למחזותיו של יעקב גורדין, וכשחקנית הראשונה שגילמה על הבמה את "מירלה אפרת".

קני ליפצין בתפקיד מירלה אפרת

השחקנית קני ליפצין

קני ליפצין נולדה בשנת 1863 (שנת לידה משוערת) בז'יטומיר, רוסיה. בשנת 1880, זמן קצר לאחר שברחה משידוך כפוי, הגיעה לסמילה, שם החלה להופיע כזמרת ושחקנית תחת שם הבמה קני סוניאס. עם נישואיה ללחשן וולודיה ליפצין, אימצה את שם משפחתו. בשנת 1886 החלה לגלם תפקידים דרמטיים בהצגות בכיכובו של השחקן היידי הנודע יעקב אדלר, אתו הגיעה לניו-יורק. שם, הצטרפה ללהקת התיאטרון של מוישה פינקל ודוד קסלר. לאחר מכן הקימה תיאטרון משלה והעלתה מחזות של ויקטור הוגו, לאונוי אנדרייב, גרהרט האופטמן ואלפונס דודה.

שני תפקידיה הגדולים היו במחזותיו של יעקב גורדין: "השחיטה" ("דיא שחיטה") ו"מירלה אפרת", שנכתב במיוחד עבורה. על תפקידה כמירלה נכתב: "ליפצין היא 'המלכה ליר'... הגאוה, ההומור והפיקחות שלה אינם נוסח ז'יטומיר, אלא נוסח שייקספיר". הלכה לעולמה בשנת 1916.

שורת שחקניות בתיאטרון היידי חשקו בתפקיד מירלה אפרת. המפורסמות שבהן, שזכו בתפקיד: ברטה גרסטן, שגילמה את התפקיד בגרסה הקולנועית, אסתר רחל (רוחל) קמינסקה ובתה אידה קמינסקה שגילמה בילדותה, לצד אימה, את הנכד שלמלה.

מימין: השחקנית אידה קמינסקה בתפקיד מירלה אפרת משמאל: השחקנית אסתר רוחל קמינסקה בתפקיד מירלה אפרת ובתה אידה בתפקיד שלמלה

ביטויים ומושגים בין גרודנו לסלוצק

מאי נַפְקָא מִנָּה

ביטוי ארמי הנפוץ בתלמוד. מופיע בדרך כלל לאחר הלכה שניתן ללמוד מתוך אחרת שקדמה לה. פירושו המילולי: מה יוצא ממנה? מה אפשר ללמוד ממה שנאמר או נעשה?

גראף פוטוצקי

פוטוצקי הוא שם משפחת אצולה מהגדולות והמשפיעות. מקור המשפחה ושמה מהעיירה פוטוק שבמחוז קרקוב בפולין. במהלך השנים, הפך למושג שגור בפי יהודי פולין לתיאור אדם בעל ממון רב.

נישט אהין נישט אהער

ביטוי ביידיש שפירושו: לא פה ולא שם או לא לכאן ולא לשם.

גוברנטור

מושל באימפריה הרוסית. בתחילת המאה ה-18, במסגרת רפורמה ניהולית של פיוטר הגדול, חולקה האימפריה הרוסית לשמונה פלכים (גוברניות). בראשן הוצב הגוברנטור (מושל). תפקידו היה לשמור על זכויות השלטון, יישום החוקים, הנחיות הקיסר והנחיות השלטון המרכזי.

מירל'ה אפרת בתיאטרון "הבימה"

הפקה ראשונה - 1939

בימוי צבי פרידלנד

מירל'ה אפרת חנה רובינא

יוס'לה צבי בן-חיים

דוניה רפאל קלצ'קין

מחלה בת-עמי

שלמון אהרון מסקין

נחומצ'ה מנחם גנסין/מנחם בנימיני

חנה-דבורה תמימה יודלביץ'

שיינדלה תמרה רובינס

שלמ'ה חנה הנדלר

חידוש - 1957

בימוי צבי פרידלנד

מירל'ה אפרת חנה רובינא

יוס'לה יהודה אפרוני

דוניה יצחק ברקת

מחלה בת-עמי

שלמון אהרון מסקין

נחומצ'ה מנחם בנימיני

חנה-דבורה תמימה יודלביץ'

שיינדלה שושנה רביד

שלמ'ה דליה פרידלנד

הפקה שניה - 1986

בימוי עמית גזית

מירל'ה אפרת ליא קניג/מרים זוהר

יוס'לה עמי ויינברג

דוניה שמעון כהן

מחלה ליא קניג/מרים זוהר

שלמון שמואל רודנסקי

נחומצ'ה מוסקו אלקלעי

חנה-דבורה רבקה גור

שיינדלה יעל פרל

בתפקיד מירל'ה אפרת: ליא קניג

בתפקיד מירל'ה אפרת: מרים זוהר

יוצרי הצגה

חנן שניר (עיבוד ובימוי)

בוגר החוג לתיאטרון של אוניברסיטת ת"א והאקדמיה המלכותית לדרמה בלונדון, שם גם לימד וביים. בעונת 1990-1991 שימש כמנהל האמנותי של תיאטרון הבימה. בשנים 1992-1993 השלים את לימודי התואר השני בפסיכולוגיה באוניברסיטת בוסטון. לצד עבודתו בתיאטרון, בה הוא משלב טכניקות פסיכודרמטיות בתהליך החזרות, הוא מקיים סדנאות פסיכודרמה לאנשי מקצוע מן התחום הטיפולי. מלמד תיאטרון בסמינר הקיבוצים ומשמש כבימאי בית בתיאטרון הבימה. בין עבודותיו לאחרונה: "קופסא שחורה", עבוד לספרו של עמוס עוז, "הנאהבים והנעימים", "חודש בכפר", "העז או מי זאת סילביה?", "נמר חברבורות", "אנטיגונה" (בשיתוף עם תיאטרון הקאמרי, זוכה פרס ההצגה הטובה ובימאי השנה 2008) "החגיגה" (בשיתוף עם תיאטרון הקאמרי), "אילוף הקטן", "אותו הים", עיבוד לספרו של עמוס עוז, "אלוף הבונים" (בשיתוף עם התיאטרון הקאמרי), "כמעט נורמלי", "ערי מדבר אחרות".

אבישי פיש (תרגום מידיש ומוסיקה)

בוגר בית צבי, מכון אוקספורד למדעי היהדות (אוקספורד, אנגליה), והאקדמיה למוזיקה אלפרד שניטקה (המבורג, גרמניה). מעבודותיו כמוזיקאי בארץ ובאירופה לאחרונה: אנסמבל "דיצייטמאשין" (מעבד וסולן) - מוזיקה יהודית מתקופת הבארוק, "טריו קרפיון"- זמר מוביל ואקורדיוניסט, "דיבלוי עקאץ" ("החתול הכחול") - קברט יידיש אקסטרווגנטי (מעבד ופסנתרן). עובד עם מלחינים בני זמננו (אנדרה היידו, קיקי קרן-הוס, תמר גפני) אשר הלחינו כמה יצירות עבורו. כמלחין לתיאטרון בארץ: "קבוצת התיאטרון הירושלמי", "רונדו" (במסגרת פסטיבל ישראל 2008). כמלחין לתיאטרון בחו"ל: "גטו" מאת יהושע סובול ו-"מוסכת הרעל" מאת הרברט אסמודי (בתיאטרון העירוני טרייר, גרמניה). כמתרגם: "סולומון גריפ" תיאטרון ה"ידישפיל" (מעברית לידיש), "שירי הקוסם מלובלין" (מפולנית לידיש). מופיע באירופה בריטלים, מן השירה העממית דרך הבארוק ועד לשנסון של המאה ה-20. נחשב מוביל בתחום חקר השירה העממית היידי ומוזמן תכופות להעביר סדנאות, קונצרטים וכתות אמן בנושא באוניברסיטאות שונות בעולם (המבורג, טרייר, ווילנה, תל-אביב, אוקספורד ועוד). כמו כן שחקן תיאטרון "הבימה" (1988-1996). ממקימי בית הספר האנתרופוסופי ע"ש יאנוש קורצ'אק בבאר-שבע.

אלכסנדרה נרדי (עיצוב תפאורה)

ילידת רומא, עלתה לארץ בשנת 1994. בוגרת המגמה לעיצוב תפאורה ותלבושות באוניברסיטת תל אביב, בו עיצבה במסגרת לימודי התיאטרון את "רוקדים בלונאסה", "גדול וקטן" ו"בטולות שידוך". במהלך שנתיים תכננה ועיצבה חלק ניכר ממוזיאון "יד ושם" החדש עבור "דורית הראל מעצבים". בין עבודותיה בתיאטרון לאחרונה: "העז או מי זאת סילביה?", "חתונה מושלמת", "רומנטיקה", "בגידה", "קוויאר ועדשים", "מלכת היופי של לינאן", "שירי המלחמה", "ערי מדבר אחרות" (תיאטרון הבימה), "חשמלית ושמה תשוקה" (תיאטרון בית ליסין), "שירה" (תיאטרון באר שבע), "המסיבה של אביגיל" (הסטודיו של יורם לוינשטיין), "איזון עדין", "בעלת הארמון" "ירח אלבמה", "כוונות טובות" (אנסמבל תיאטרון הרצליה), "משרתם של שני אדונים", "פופר" (התיאטרון "הקאמרי"), "היפה והחיה" (תיאטרון הספריה).

סבטלנה ברגר (עיצוב תלבושות)

מעצבת תפאורה ותלבושות. בוגרת ביה"ס לאומנות גרקוב (רוסוב, רוסיה). ואוניברסיטת תל-אביב. בין עבודותיה בעיצוב תפאורה: "החולה המדומה", "חוקר פרטי", "גן הדובדבנים", "הנסיכה האמריקאית", "אהובת

הדרקון, "אותלו", "מצליחים", "נישואים", "קיץ", "אושר", "חיל פרשים אנו", "צל חולף", ו"הנון של ראש העיר" (תיאטרון החאן), "הלילה ה-12" (תיאטרון גשר), "משהו למות בשבילו", "מחיר הכבוד" (תיאטרון חיפה), "הכיתה המעופפת", "אמיל והבלשים", "מומו" "נסיך-צפרדע", "ספר הג'ונגל", "זותם ויעלי" (מדיטק), "למה לא באת לפני המלחמה" (תיאטרון באר שבע), "אנה ומלך סיאם", "הבחורים מדלת ממול" (תיאטרון אורנה פורת), "עד לא ידע" (תיאטרון הקאמרי), "מדליה להארי" (תיאטרון בית ליסין).

עיצוב תלבושות: "שונאים. סיפור אהבה" (תיאטרון גשר), "שלוש מסיבות", "אירמה לה דוס", "המקום ממנו באתי" ו"אמא מלכה" (תיאטרון חיפה), "פירורים", "ארטון", "טנגו" (תיאטרון הבימה), "נסיך-צפרדע", "ספר הג'ונגל" (מדיטק), "הברווזון המכוער" (תיאטרון אורנה פורת), "הילכו שניים יחדיו" (אנסמבל הרצליה/הקאמרי), "טירונות", "הכל בגן", לחופש נולדה" (תיאטרון באר שבע).

אבי בנימין (ניהול מוסיקלי)

מלחין, פסנתרן ואמן מולטימדיה. את השכלתו המוסיקלית רכש כפסנתרן של מוסיקה קלאסית. במשך השנים הרחיב את שטחי התמחותו גם לג'אז ולרוק. ב-1991 נמנה עם מייסדי תיאטרון "גשר" וכיהן כמלחין הבית וכמנהל המוסיקלי במשך עשרים שנה. תרומתו המוסיקלית הפכה לחלק בלתי נפרד מכל הצגה שהועלתה בתיאטרון זה. כתב מוסיקה ליותר מ-80 הצגות וסרטים, ביניהם: "גוד ביי אמריקה" בתיאטרון הנוער של מוסקבה (ההצגה הטובה ביותר במוסקבה בעונת 1988 - 1989), "השטן במוסקבה" בתיאטרון "גשר" (פרס התיאטרון למלחין, 2001). קולנוע: "החברים של יאנה". כתב את היצירה "סוויטה תזמורתית" (2003), בשיתוף תזמורת "סימפונט רעננה". יזם את הפרויקט המוסיקלי "פסקול לסרטים שעדיין לא נוצרו" - מופע המזמין את הקהל למסע ברחבי הדמיון. יצירותיו הושמעו בפסטיבלים ברחבי העולם: מסידי עד בייג'ן, מאביניון עד הלינקולן סנטר בניו יורק.

מאיר אלון (עיצוב תאורה)

מנהל מחלקת התאורה של תיאטרון "הבימה". בין עבודותיו בתיאטרון הבימה: "שלוש נשים גבוהות", "מלחמת אחים", "סוניה מושקט", "קולות", "מכתב אהבה", "ואז התחבקנו", "מחילה", "נשיקת אשת העכביש", "אנשים קשים", "הבבונום חוזרים", "במלחמה כמו במלחמה", "עקב אכילס", "מרי לו", "אוהבים את אופל", "מאמי", "פרפרים הם חופשיים", "אוסקר ודודה רוזה", "אניווא", "תשמ'ד", "זמן אמת" "העז או מי זאת סילביה?", "רכוש נטוש", "תקופת הסתגלות", "מישהו שישמור עלי", "סונטת סתיו", "הנהג של מיס דייז", "שעה יפה ליוגה", "משוגעת", "כל החיים לפניו", "אוגוסט: מחוז אוסייג", "טיקוצ'ין", "הזוג המוזר", "בגידה", "הקומקום והמטאטא", "לילה במאי", "ארוחה עם אידיוט", "כי בנו בחרת", "סיגל", "אם יש גן עדן", "לא ביום ולא בלילה", "מלכת היופי של לינאן", "כמעט נורמלי", "ירעל ותחרה", "משהו טוב", "ערי מדבר אחרות", "אם הבית", כמו כן עיצב תאורה לתיאטרון בית ליסין, תיאטרון לילדים ולנוער, פסטיבל עכו, פסטיבל תיאטרונטו.

השחקנים (לפי סדר הא"ב):

גילה אלמגור אגמון (מירלה אפרת)

כלת פרס ישראל בקולנוע, 2004. השתלמה במשחק בניו-יורק אצל אוטה האגן ולי שטרסברג. בין תפקידיה: "אנה פרנק", "ז'אן דארק", "פיטר פן", "לאחר הנפילה" (מגי), "ציד המכשפות" (אליזבת פרוקטור), "שלוש אחיות" (מאשה), "השחקן" (נינה), "הכלה וציד הפרפרים", "ועידת פסגה", "הנאהבים" (מינה), "כולם היו בני", "דואט לאחת", "רוחות" (גב' אלוינג), "מאסטר קלאס" (מריה קלאס), "מדיאה" (מדיאה), "קדיש לנעמי" (נעמי לוי), "מונולוגים מהאגנייה", "בית ברנרדה אלבה" (ברנרדה), "ארטון" (באדלה), "הנסיכה ממוסקבה" (אליס), "רכוש נטוש" (טוני בית אריה), "אוגוסט: מחוז אוסיג" (ויולט), "אלוף הבונים" (אלינה), "ביקור הגברת הזקנה" (הגברת קלייר זאכסאנסיאן), "ערי מדבר אחרות" (פולי ואיט), "השתתפה בקרוב ל-50 סרטים ביניהם: "מצור", "מלכת הכביש", "הבית ברחוב שלוש", "החיים עפ"י אגפא", "הקיץ של אביה", "שחור", "לילסדה", "מינכן", "ידיים קשורות", "3 אמהות", "החוב", "בטלויזיה: הסדרה "בטיפול", "השיר שלנו", "דני הוליווד", "ילדי ראש הממשלה". זכתה בפרסים: שחקנית השנה בתיאטרון בשנים: 1965, 1967, 1969, 1970, 1973; שחקנית השנה בקולנוע בשנים: 1969, 1971, 1973, 1980. כן זכתה ב"פרס השחקנית הטובה" בפסטיבל הסרטים בשיקגו ובפסטיבל הסרטים באטלנטה לשנת 1969 ובסן פרנסיסקו. זכתה ב"פרס מרגלית" 1985, ב"פרס רובינא" 1988, ופרס "מגורת הכסף" לשחקן הקולנוע המצטיין 1989. זוכת פרס "אשת השנה" בתיאטרון בשנת 2000. הצגת היחיד "הקיץ של אביה", זיכתה אותה בפרס "רובינא". הסרט "הקיץ של אביה" ובו היא מופיעה בתפקיד האם, גרף פרסים בינלאומיים, ביניהם: "זב הכסף" בברלין, "שיבולת הזהב" בספרד, "סינה קיד" בהולנד. הסרט "עץ הדומים התפוס" זכה בפרס "זולגין 95" בפסטיבל הסרטים בירושלים. עומדת בראש קרן המשאלות של גילה אלמגור, עמותה לרווחת ילדים חולים. על פעילותה זו זכתה באות הנשיא למתנדב לשנת תשנ"ו. פרסמה חמישה ספרים: "הקיץ של אביה" (תורגם ל-18 שפות ובמרץ השנה יצא לאור בסין), "עץ הדומים תפוס", "אלכס לרנר דפי ואני", "ערגה, ילדה מן החלומות", "כוכבים יש רק בשמיים". בעלת שלושה תארים: "ד"ר לשם כבוד מאוניברסיטת ת"א, אוניברסיטת בן גוריון ומכון ויצמן למדע. משמשת כיו"ר סינמטק ת"א.

ישובות: גילה אלמגור אגמון וסנדרה שדה

עומדים: רותי לנדא, מיכאל כורש, אילי אלדר, הילה פלדמן, יואב דונט, ניר זליחובסקי ושמיל בן ארי

שמיל בן ארי (שלמון)

בוגר בית צבי, 1976. עבד ברוב התיאטרונים בארץ. בין עבודותיו בתיאטרון: בתיאטרון החאן: "מילכוד 22", "משרתם של שני אדונים". בתיאטרון הקאמרי: "פאולה", "אדם הוא אדם", "יוליוס קיסר", "ילדי הירח", "פאנשן". בתיאטרון בית ליסין: "אחד משלנו". בתיאטרון באר שבע: "גשם שוטף", "קיץ אחרון". בתיאטרון הבימה: "רפליקה", "חתול רחוב", "כי בנו בחרת" (אברהם), "ביקור הגברת הזקנה" (איל), "החולה ההודי" (האב). בין עבודותיו בטלוויזיה: בסדרות: ערוץ 1: "מישל עזרא ספרא ובניו", "קו 300", "סיטון", "אגוז", "באזז". בערוץ 2: "מרחב ירקון", "טירונות". בערוץ 10: "מעורב ירושלמי". בדרמות: "לחם", "נימון", "המלך חי",

"איש השלג", "אבאליה", "הילד של דיאנה". בין עבודותיו בקולנוע: "נקמתו של איציק פינקלשטיין", "החיים עפ"י אגפא", "שמיכה חשמלית ושמה משה", "חולה אהבה משיכון ג'", "כלבים לא נובחים בירוק", "החברים של יאנה", "האסונות של נינה", "אהבה קולומביאנית", "איים אבודים". זכה בפרסים ביניהם: פרס אופיר 1994 לשחקן עבור תפקידו ב"שמיכה חשמלית ושמה משה", פרס האקדמיה לשחקן בדרמה טלוויזיונית על "מעורב ירושלמי", פרס אופיר 2008 לשחקן בתפקיד משנה על תפקידו בסרט "איים אבודים".

יואב דונט (יוסלה)

בוגר בית הספר למשחק ניסן נתיב, 2007. בתיאטרון הבימה: "אותו הים" (ריקו), "מישהו ימות בסוף" (אדם), "פוסט טראומה", "כי בנו בחרת" (ניב), "אם יש גן עדן (ריבר)", "הסוחר מוונציה" (סלריו, נסיך אראגון). בתיאטרון צוותא: "צינורות" (אנסמבל "זיגוטה"), "בת' חיפה: "סיפור פשוט" (הירשל), "בת' אורנה פורת ותיאטרון חיפה: "הבחורים בדלת ממול" (בארי), "האי" (ג'ון), "הסמטה". בקולנוע: "לבנון" (מועמד לפרס אופיר לשנת 2009 לשחקן ראשי), "אינשאללה" (סרט קנדי). בטלוויזיה: "פרשת השבוע", "לאהוב את אנה" (דניאל), "המקום".

ניר זליחובסקי (דוניה)

בוגר "ניסן נתיב" תל אביב. בין תפקידיו בתיאטרון תמונע: "מי שם?", בתיאטרון הבימה: "מלכת היופי של לינאן" (ריי דולי), "הסוחר מוונציה" (לורנצו). בתיאטרון הקאמרי: "לילה לא שקט", "זהב טורקי". בתיאטרון אורנה פורת: "בגדי המלך החדשים", "פיטר פן". בתיאטרון נגה: "האגם", בתיאטרון הערבי-עברי: "שרופים" (ניהאד, ואהאב, איש פלנגות), "נון סטופ קפה". ביכורי העיתים: "ילד חי או מת", "טעונים" (חייל נאצי, האנס, נח). בתיאטרון מ.ר.א.ה: "טיפול דחוף". בקולנוע: "רווקה פלוס" (נדב). בטלוויזיה: "אהבה מעבר לפינה" (אייל), "הבורר" (עונה 3).

מיכאל כורש (נחומצה)

בוגר "בית צבי". חתן פרס קלצ'קין לשנת 1997. בין תפקידיו בתיאטרון "הבימה": "הילד חולם" (המקנא בחיים), "גן ריקי" (גילי), "כריתת ראש" (הרופא), "אמדיאוס" (ונטיצ'לי), "ביקור הגברת הזקנה" (הכומר), "על החיים ועל המוות" (ביאליק), "מחול המוות" (קורט), "הבחורים בדלת ממול" (נורמן), "הבעל הנחצי" (פבלובסקי), "ההולכים בחושך" (המחכה), "קן הקוקיה" (צזוויק), "אכזר מכל המלך", "בשפל", "מעגל הגיר הקווקזי", "הנפש הטובה מסצ'ואן", "יומנה של אנה פרנק" (מר דיסל), "אהבים את אופל", "מותו של סוכן" (ציארלי), "חתול רחוב"

הילה פלדמן (שיינדלה)

בוגרת סמינר הקיבוצים 2004. בין תפקידיה: בתיאטרון הבימה: "המדריך לחיים הטובים", "חודש בכפר" (ורה אלכסנדרובנה), "מלחמה" (בנינה), "רכוש נטוש" (אלינור), "אנטיגונה" (איסמנה), "החגיגה" (פיא), "משוגעת" (איה), "השחקן" (מאשה), "מסילה לדמשק" (ניני), "אלוף הבונים" (הילדה ואנגל), "הסוחר מוונציה" (פורציה), "כי בנו בחרת" (שירה), "הדה גאבלר" (הדה). בקולנוע: "היום השלישי" (לורן), "למלא את החלל" (פרידה).

בטלוויזיה: "דבר על מקום הימצאם", "להשתחרר מסוזי" (נגה) "חלומות נעורים" (רונה), "שאלו", "משמורת" (בת שבע), "הילד של דיאנה" (דיאנה), "גירושם נפלאים". זוכת פרס הבימה ל"שחקנית מבטיחה", 2005, זוכת פרס השחקנית הטובה בפסטיבל הקולנוע בירושלים על תפקידה בסרט "יוביום השלישי".

סנדרה שדה (מחלה)

בוגרת החוג לתיאטרון, אוניברסיטת תל אביב. השתתפה בפריקט "עין הוד" של נולה צלטון ועודד קוטלר. בין תפקידיה: בתיאטרון הבימה: "וויצק" (מרים), "סיפור פשוט" (מינה), "הרובע העתיק" (גיין), "הלוויה חורפית" (ולוציה), "הכסאות" (זקנה), "חתול רחוב", "שירלי ולנטין" (הצגת יחיד), "זרים", "מותו של סוכן", "אותו הים" (נדיה/בטין/מרים), "לרקוד ולעוף" (שרה פלדמן), "קוויאר ועדשים" (מתלדה), "ערי מדבר אחרות" (סילדה גראומן). בתיאטרון חיפה: "הקייטנים" (קלריה איונובה), "גן הדובדבנים" (האומנת), "ליל העשרים" (מרים). בתיאטרון הקאמרי: "טוב" (הלן), "סוויני טוד" (קבצנית), "הביתה" (רות), "נשים בצמרת" (מרלן), "מידה כנגד מידה" (מריאנה), "בית ספר לריקודים" (מירה), "קסטנר" (בודיו), "מיכאל קולהאס" (אליזבת), "אהבה מאוחרת" (קתרין), "נוצות", "חקירה", "הדלפה" (דניאלה), "אחרי החגים" (ריבה), "שירה" (שירה), "תמונות מחיי נישואים" (מריאנה), "מכתבי אהבה", "ריצ'ארד השלישי" (אליזבת), "שברי זכוכית" (סילביה), "סיפור משפחתי" (רות שטיין), "שטח סגור", בתיאטרון בית ליסין: "יחפים בפארק", "נערי ההיסטוריה", "גוד ביי אפריקה". בקולנוע: "למראית עין", "אריה", "הדברים שמאחורי השמש", "שש מיליון רסיסים". בטלוויזיה: "פרצוף של פוקר", "סברי מרנן".

(פושון), "בגדי המלך" (סזארו), "נמר חברבורות" (עקיבא חיות), "רומנטיקה" (תובע), "אנטיגונה", "משוגעת", "טיקוצ'ין", "הזוג המוזר", "ביקור הגברת הזקנה" (קובי העיוור/הופבאואר). בתיאטרון באר שבע: "אביב מתעורר" (הנס רילוב), "אדון של שתי משרתות" (פנטלון), בתיאטרון לילדים ולנוער: "פו הדב" (פו), "הלילה השנים עשר" (פסטה). בתיאטרון בית ליסין: "מלאכת החיים" (גונקל). בתיאטרון חיפה: "מי דואג לילד". בצוותא: "היריקה" (גיד). בטלוויזיה: "זהו זה", "שכנים", "מבקר המדינה", "שלווה", "אשליות", "החצר". בקולנוע: "דיזנגוף 99", "איוונטי פופולו", "הקרב על הוועד", "סודות משפחה", "הערת שוליים", "אני ביאליק" (ביאליק).

רותי לנדאו (חנה-דבורה)

בוגרת "בית צבי" 1985. בין תפקידיה: בתיאטרון הבימה: "הבחורים בדלת ממול" (שילה), "בוסתן ספרד" (לונה), "קן הקוקיה" (האחות פלון), "מניין נשים" (אטה), "הנאהבים והנעמים", "8 נשים", "חתונה מושלמת" (דפני), "אנה קארנינה" (הנסיכה בטסי), "שעה יפה ליוגה" (בלהה), "החותנת" (גילה), "השוטר אזולאי" (בטי), "ביקור הגברת הזקנה" (אשתו של איל/אשה בעיירה), "הדה גאבלר" (דודה יולה). בתיאטרון לילדים ולנוער: "העד". בפסטיבל עכו: "בצחוק ודמע", "נפט". בתיאטרון הספרייה: "כאילו בחלום". בתיאטרון ב"ש: "המלאך הכחול". בתיאטרון לילדים ולנוער: "פצפונת ואנטון". בקולנוע: "ולקחת לך אישה". בטלוויזיה: "חלומות נעורים", "משפחת עזאני".

אגודת ידידי הבימה

אגודת ידידי הבימה תומכת בפרויקטים מיוחדים ושותפה בעשייה התרבותית והחברתית-קהילתית של התיאטרון. אנו, באגודת הידידים של התיאטרון הלאומי, גאים להיות חלק מהוויה שאינה מפסיקה להתחדש, גם בנוף - המשכן החדש של התיאטרון, וגם בנפש - טיפוח ושכלול היצירה והשפה האמנותית. אגודת הידידים של תיאטרון הבימה, שמה לה למטרה לפתח את היצירה, התיאטרוןית ולאפשר לקהל צעיר, הן במרכז והן בפריפריה, ללמוד ולחוות באופן בלתי אמצעי, את קסמה של אומנות התיאטרון. אגודת הידידים מכירה גם בחשיבות הדיאלוג עם מדינות שונות בעולם ועל כן מסייעת לתיאטרון, כחבר בארגון תיאטרונים אירופה המכובד, ה-UTE, בנסיעותיו לחו"ל ובחשיפת היצירה הישראלית בתיאטרונים רבים בעולם ופיתוח הדיאלוג עם יוצרים ואנשי תיאטרון ממדינות שונות.

י"ר אגודת ידידי התיאטרון הלאומי הבימה: ציפי רובין

חברי הנהלה: ארליך גל, הראל אורה, חיימוביץ רונת, חפץ סיגליה, לנדאו ליאורה, סביר רינת, רביד נאווה,

רוזנברג ריקי - גזברית כבוד

מייסדת ונשיאת כבוד: גולדנברג אורה

ר"ח: שחק יוסי, ארליך גל, הראל אורה

מזכ"ל: כהן פולין

ידידים: אבידן בריר ברוריה ודר' אברהם בריר, אדלר רונת וראובן, אהובי יגאל, אור מיכאלה ותיאודור, אחיטוב אורינבסקי ארזה, אפרת צבי ודוררה, אונגר יעל ורמי, איזקסון אירית, אילין שרה, איתן פולט, אלאלוף שרה, אלאלוף אילנה וג'קי, אלון אידה ושמעון, אלחנני איטה, אלקון עידית, אפרתי אורית ודוד, אקרשטיין סטפני וגיורא, ארליך גל ומישל, ארליך מירה וגיורא, ארקין דוריס ומורי, בארינבוים צביקה ונטלי, בלנש קיי, בלומנטל נעמי, בנק הפועלים, בנק טפחות, בהר יוסי ועירית, בר ריבה וצבי, בר שלמה, ברק אהרון ואליקה, ברניצקי קוני ודן, ברק נאווה, גבריאלי עדנה וארן, גבאי נרדה ועזרא, גולדנברג אורה, גולדנברג תמי ורונת, גור אלן, גורביץ מוניק ומנחם, גורביץ אריאלה וגרשון, גיגר מיכה ושרה, גלר אתי ואהוד, גרוס צביה ויוסי, גרינברג יפית ודר' בני ארד, גרנות נעמי ויוסי, דואק אבלין, דנקנר אורלי ונוחי, החברה לישראל, הורביץ דליה, הירש תמי, דר' אביקס ואורה הראל, וילנר חגית, בפו עליזה, זמיר רינה ויצחק, זרניצקי אורה ויוסי, חיימוביץ רונת, חכמי קנפר ניצה, חכמי יוסף דוד, חפץ סיגליה וצבי, חנן אריה ופסיה, טיומקין יהודית ואבי, טייק עירונה, טלר גדעון, טייק יהודית ודר' הנרי, ים שחור נעמי ומנחם, ינאי שלמה ואהובה, ירון גיורא וצילה, יונס אלי וחנה, כהן אלי ואיילה, כהן פני ופנינית, כרמל שוש, לוי גיטה, ליאון אמנון ומלכה, ליבאי דוד, לנגר איריס, לנדאו מרינה ואילן בן זאב, לנדאו ליאורה ואלי, לנדסברג ברונת, לנדסברג דיתי ואלכס, לסט רותי וגבי, מאור גליה ויהושע, מטלון מוריאל וענת, מיתר עפרה ואלי אפשטיין, מלמד אלדד ודליה, מנדלסון יוסי וחנה, נאמן אייבי ודליה, נמרודי עופר ורית, נתנאל ענגי ועוזי, סביר רינת, סגול טובה וסמי, פרופ' סוארי יצחק ועדיה, סמית רלי, סלע יהודית, סדן שמחה, עופר עידן ובתיה, עזריאלי דנה ודני חכים, עזריאלנט איה, פדרמן ליאורה ומיכאל, פורר מיכל, פישמן טובה ואליעזר, פלדמן איה וזאב, פלטק שרה ואבנר, פרופר אתי וגד, פרופ' פרשק יוסף ודליה, צרניאק עפרה, קונדה אפרים וציפי, קוריצקי נירה, קז נילי וישראל, קצין יהודית ורונת, קרן מיקה ורונת, רב חן רפי, רב-הון יעל, רבינוביץ רונת, רביד נאווה ואברהם, רהב רני והילה, רובין ציפי ופנחס, רובינשטיין מיכל ומאיר שמגר, רוזנברג מילו ורחל, רוזנברג ריקי, רוטר גבריאלי ואסתר, ריס איטה, רפפורט עירית, שוסטר דליה, שטראוס בן דרור רעיה, שימחאי סמדר, שלום שי, שלגי ספי ובת שבע, שפיגלר רותי, שקד שושנה וישעיהו, שקד חיה, רות לבהר שרון, שריזלי דניאלה ודני, שרף רותי ואהרון, תאומים מושיק ועירית, תשובה יצחק וחיה.

מועצת הנאמנים של התיאטרון | י"ר: דוד בועז

פרופ' מירה זכאי, יוכי דביר, אדריאן הרשקוביץ, דוד סיני, עמירה דותן

דירקטוריון הבימה | י"ר: יוחנן צנן | סגנית י"ר: נורית דאבוש

אסתי אפלכאום פולני, אמנון דיק, אורלי מלסה, שאול משעל, בן עמי עינב, יוסי שחק

מנכ"ל: אודליה פרידמן | מנהל אמנותי: אילן רונן | סמנכ"ל: בני צרפתי

במאי בית וחבר הנהלה אמנותית: חנן שניר

מנהלת מחלקת אמנותית: רות טון-מנדלסון

מנהל פרויקטים מיוחדים: גדי בר עוז

מנהלת פרסום ויחסי ציבור: אסנת חן, סילב שמביח

מנהלת פיתוח עסקי וגיוס משאבים: יונת וייס

שחקני התיאטרון: אורי אברהמי, נירית אהרני-שוויצר, עודד אהרליך, ג'סיקה אוזן, טלי אורן, אלון אופיר, תמר אילנאי, דורון אורן, אושרת אינגרשט, גורג אסכנדר, אנטל אלכבר, נצר אלון, אביאלוש, גילה אלמגור, אהרון אלמגור, עידן אלטרמן, יפית אסולין, ליאת אקטע, עדי ארד, נעמה ארמון, דפנה ארמון, אורי בדר, עמוס בוארון, דיוויד בילנקה, ריקי בליך, שמיל בן-ארי, טליה בן-מז"א, אורי בבאי, שלומי בן עטר, תמר בן עמי, שלמה בר שביט, שמחה ברביר, ליליאן ברטו, שלומי ברטוב, עידו ברטל, דוית גביש, מרים גבריאלי, רינת גולדמן, גלית גיאת, לאה גלפשטיין, אשונ גספריאן, אילנית גרשון, תומר דהן, גבי אוהד-דוד, יבגניה דודינה, יואב דונט, נתן דסנר, רן נקדק, ארד דריגס, אורי הוכמן, צחי הלוי, יניב הלפנט, רוברט הנג, דור הררי, מרב הרר, אמנון וולף, אתי וקנין, גיא זו-ארץ, ערן חגי נויברג, ניר זליחובסקי, אורן חבוט, סיני חזמה-פריצקר, ענת טוביה, עידית טפרסון, איציק כהן, יעקב כהן, שמוליק כהן, שמעון כהן, שי כהן, מיכאל כורש, אדם להב, לירון יואלי, לילך כספי, לירון לוי, אמיר לוי, אילן ליבוביץ, חתי לנדאו, די לשמן, קובי מאור, תות מולאור, אבינועם מור חיים, הראל מורד, מוני מושונוב, יגאל מזרחי, רוי מילר, רינת מטטוב, אלון נוימן, לואי נופי, נעמה נחום, אורית נחמיאס, דוריס נמני, נתן נתנזון, דניאל סבג, שחף סגל, עמי סמולרצ'ק, גאסן עבאס, יוסף סויד, שאול עזר, מיכאל עינב, דורון עמית, גבי עמרני, רוברטו פולק, רובי פורת-שובל, אסנת פישמן, אתי פלג, מיקי פלג, הילה פלדמן, מני פלורנטין, אלינור פלקסמן, רונה פרמצינקו, אלי פרי, פני קדרון, נדיה קוצר, אבי קושניר, יותם קושניר, דבורה קידר, רותם קינן, ליא קניג, טטיאנה קנליס-אוליר, גיל קפטן, רועי קקון, אלכס קרול, ראודה, אלעד רביב, נתן רביץ, ארז רב, עופר רגיר, אייל רדושיצקי, אילת רובינסון, אורנה חטבר, שחר ח, דובי רביב, דב רייזר, פולי רשף, סנדרה שדה, יגאל שדה, נגה שחר, ניר שיבר, קארין שיפיר, עפר שכתר, הילה שלו, יובל שלומוביץ, תומר שרון, עודד תאומי, גלי תגר

השחקנים הוותיקים: יהודה אפרוני, ישראל בידרמן, שלמה בר שביט, רולף ברין, מרים זוהר, שמואל עצמון, פנינה פרח, דליה פרידלנד, אתל קובינסקה, אלכס פלג

מנהלת לשכת מנכ"ל: רונת עוזיאל

מנהל כח-אדם: שוש בן-דוד

פקידת כח-אדם: טל אבו-גוז

מנהלה - אחזקה:

מנהל הבית: חיים אמויאל

חשמלאי הבית: סלומון עובדיה

מרכיזה: אסנת אורן, טלי דובינסקי, יעלה סגל

מנהל רכש וסדרנים: יניב איתן

ס. מנהל מחלקת סדרנים: עמית אופר, יוסי דיל

סדרן אחראי: נתי חכים, יאיר טלמור, יואב אמיר, בועז וולנשטיין

מנהל כספים: יגאל ספיבק

אחראית מחלקת כספים: אורית מושקוביץ

מח' כספים: תקוה גחפי, שרית דניאל, קרן קורקוס

הנהלת חשבונות:

מנהלת חשבונות ראשית: שרה שדה

מנהלת מדור שכר: עדי ארזי

מחלקת שיווק ומכירות:

מנהל מחלקת שיווק ומכירות: יגאל הרטל

מנהלת מכירות: חתונה קיפניס

עוזרת למנהל מחלקת שיווק: ענת נתן

מנהלת מחלקת חינוכית: אפרת לוי

מנהל מחלקת שיווק מדור עסקי: איתן אדר

שיווק פרויקטים ומכירה לקבוצות: סילב סיד, ליאת דקל, שחנה זבלוזובסקי, מיכאל עברי

מנהל מחלקת שירות לקוחות-מניינים: אילן וולנשטיין

מנהלת משמרת: שני לוי

קופאים: יעל גיאן, עליזה וילחוביץ, שירלי כהן, רענן מורג, אתי מצלואי, רונת פרידמן

מנהלת מחלקת הפקות: ריטל שקורי

מנהלי הצגות: אבי גז, כרמית חלק, דנה כץ-נעמן, חגית נמרודי, קארין סילג, יעל פורת, דנה פלסר, דקלה פרבר, נגרת צור דבורי ריס, מיכל אייזיק, עדן שזן

מנהל מחלקת במה: מאיר אלון

מנהל ייצור: איתן סיביליה

עוזר למנהל מח' במה: אורן חדידה

מחלקת במה: שמואל בושארי, גידי בלילתי, יוסי ברכה, משה דוד, טל זוהר, יצחק חיים, ניקי לוי, דוד מלכה, דרור מנדלסון, גיא פיילר, יוסי בוז, קונסטנטין מרקובאנו, מיכאל רוקובסקי, יוסף שרייבר, סלימאן שתאת

נגר: רני סלם

מחלקת תאורה: יורק אורוושר, דימה חייט, ראובן יצחק, ליאור לוין, איתן ממיה, אבי פקלר, רונן צור, יוסי רווח, חזי שלמה

מנהל מחלקת קול ווידאו: אריק אביגדור

סגן מנהל: ליאונד פרל

תפעול קול: אהוד ורסט, סאשה דולמב, אישה ניקולשין, שלומי גילר, מורן דוידאן, דפנה ביאליסטוק, שי זר, איציק נחמיאס, מאור עידן

מנהלת מחלקת ייצור אביזרים: טלי זליגמן-שוקהמר

מחלקת אביזרים: ינטלי רוזנפנט

מעצבת ומנהלת מחלקת פיאות: אסנת שגי

פיאניות: עירית אבידן, אווה אוסנה, ליאת אמיר, עינב וינשטיין-קרן, נדיה סמורגו, קוסטי צ'באנה, לילך שם טוב

מנהלת מתפרה: ילנה קרליך

תפירה: ואדים לוין, לודמילה קוזלוב

מנהלת תפעול אביזרים ותלבושות: ענבל יונה לוי

מחלקת תפעול אביזרים ותלבושות: עופרה אדרי, נועה אתגר, מינה בן לולו, אלה בקר, נועה בקר, אושרת טרבלסי, אפרת כהן, הילה כהן, יוליה לוי, רונת מאק, ג'טה מילר, לירון מינקין, אביטל פלג, אברהם פפו, רחל צמח, מיכל רואף, לינה שניר

הצגת מירלה אפרת:	מנהל במה: שמואל בושר
תפעול תלבושות: מינה בן לולו/רונת מאק/אביטל פלג/נועה בקר/רייצל צמח	סגן מנהל: במה יוסי ברכה
תפעול אביזרים: אברהם פפו/ינטלי רוזנפנט	תפעול תאורה: יוסי רווח
תפעול פאות: עירית אבידן/עינב וינשטיין-קרן/נדיה סמורגו	תפעול סאונד: מורן דוידאן/איציק נחמיאס

Take a
sip and you'll never
touch another vodka

**RUSSIAN
STANDARD**
VODKA AS IT SHOULD BE

מגוון העוגות והעוגיות של לחמי

קונדיטוריה יצירתית

תכנית סוף שבוע קל

נהנים ממגוון בילויים לכל המשפחה

ההטבות ניתנות למימוש בכל ימות השבוע, כולל חגים וחופשים.
ניתן ליהנות ממספר הטבות במקביל.

הזמינו עכשיו: www.cal-weekend.co.il | 8811*

ההטבה מותנית בביצוע עסקאות חדשות בסכום של 1,500 ₪ ומעלה בכל כרטיס Cal שברשותך בחודש הקלנדרי בו מומשה/הוזמנה ההטבה. אי עמידה בתנאי זה תחייב בעלות ההטבה כ- 40 יום לאחר מועד מימושה/הזמנתה. התכנים המצוינים במודעה אינם קבועים ועשויים להשתנות. תוקף התוכנית עד 7.8.14. פרטים מלאים בתקנון התוכנית באתר. התמונות להמחשה בלבד. ט.ל.ח.

עושים את זה קל